

kan forudsættes som Regel, at de Læger, der have studeret, maa anses for at være bedre og dygtigere end de, der ikke have studeret, det skal jeg fuldtud indrømme, og jeg vil ogsaa indrømme, at Lægevidenskaben nu i vore Dage staa paa en anseelig Øiide, men det maa samtidig fastholdes, at ikke alle Læger staa i Øiide med deres Videnskab. Det maa ubetinget fastholdes, ligesom det ogsaa ubetinget maa fastholdes, at den medfødte Begavelse, som er tilstede hos det enkelte Individ, virkelig kan komme til Nytte og gjøre sin Nytte og derfor heller ikke bør straffes og forfølges. Men al Forsølgelse og Bestræbelse efter at hæmme den ikke autoriserede Lægevirkfomhed er tillige meget uklog; det faar let Udseende af, at denne Forsølgelse i Grunden kun har sit Udspring fra Brøbnid. Naar altsaa Kvaksalveren — jeg tænker bestandig kun paa dem, der virkelig have viist, at de kunne udrette noget Godt — desuagtet straffes, faar det Udseende af, at han bliver uskyldig forfulgt. Det faar det let Udseende af, og for Lægerne kan man neppe gjøre noget Verre end netop at give det Udseende af, at Kvaksalverne blive forfulgte uskyldig og altsaa komme til at staa med denne Uskyldighedsglorie om deres Pande. Det, jeg ønsker i denne Retning, er mere Frihed. Jeg tror ikke, at man derved vil befordre eller udvikle Kvaksalveriet, det er ikke mit Ønske, men jeg tror, at man ved mere Frihed vil stille begge de modsatte Forhold op i den rigtige Belysning, og derved, at de komme til at staa i den rigtige Belysning, er det min Ero og Overbevisning, at Folk netop da vilde komme til at lære at forstaa, at de autoriserede Læger som Regel ere de bedste, saa at vi altsaa netop derved ganne disse og dermed ogsaa Befolkningen. Men vi bør heller ikke glemme, at enkelte Individier uden at være studerede og autoriserede Læger undertiden kunne gjøre godt, og det skulle de i saa Fald ogsaa have Lov til. Efter disse ganske faa almindelige Bemærkninger skal jeg tillade mig at udtale mig i Korthed om det foreliggende Lovforslag. Ganske vist er det Meste af det, jeg havde tænkt at sige om denne Sag, allerede udtalt af den sidste ærede Læger, og de Grunde, han fremsførte imod Forslaget i den Form, hvori det foreligger, er egentlig i Virkeligheden ogsaa mine. Forslaget, forekommer det mig, vil let ved at blive til Lov komme til at virke ganske modsat det, som de ærede Lædere have ment, at det skulde virke hen til, og jeg mener altsaa, at Forslaget er meget mere til Gunst for Lægerne end for den frie Udøvelse af Lægevirkfomheden. Ser man paa det foreliggende Lovforslag, vil man strax se, at det Væsentlige af det er sammentrængt i den første Paragraf, § 1. Det er vistnok i Almindelighed uheldigt. Derved bliver den Læse, der søges udtrykt, altsor ubestemt udtrykt, og derved vil det ske, at der gives et altsor frit Spillerum for alle mulige Fortolkninger. Det er

aabenbart den første Fare ved dette Lovforslag, som maa falde i Øinene; men ser man saa paa de enkelte Sætninger, vil man forstaa — hvad der ogsaa blev sagt før — at det, man tilfigter, vil man ikke kunne opnaa. Den sidste ærede Læger har allerede temmelig klart betonet det Vanskelige for Ikke-Examinerede i at kunne faae Tilladelsen. Der siges, at de skulle have haat Veilighed til at erhverve sig den heromhandlede Indsigt, og de skulle ogsaa fremlægge en Række Attester, som de godtgjøre, at de have kunnet heilbrede. Men vi maa huske, at enhver saadan Kur, enhver saadan Helbredelse er, efter den bestaaende Lovgivning, en Uovlighed. Altsaa, vi have her liggende for os et Lovforslag, som kræver en hel Række Uovligheder for at konstituere Lovligheden, og det mener jeg vistnok er uklart, for ikke at sige uhyre skadeligt. Jeg mener altsaa, at Lovforlaget i den Retning er affattet saa uheldigt som vel muligt, og den Vej, her er anvist for at naae til Tilladelsen, vil sikkerlig tillige blive for langvarig og for dyr for de Personer, der ønske at opnaa denne Tilladelse. Efter den bestaaende Lovgivning paa dette Omraade, vil jo enhver Overtrædelse kunne straffes med Bøder indtil 200 Kr. eller simpelt Fængsel indtil 4 Maanedes, og i Øjntagelsetilsælde eller mere kompromitterende Tilfælde vil der kunne anvendes Bånd- og Brødstraf, altsaa idømmes en Straf, der er varierende i den offentlige Mening, og altsaa vilde de Vedkommende derved selv udelukke sig fra tilfidsst at faae en saadan Tilladelse. Men det er som oftest fattige Folk; det er ikke Tilfældet, at det er rige Folk ude paa Landet, som beskæftige sig med at heilbrede uden at være Læger, og de have selvfølgerlig i Almindelighed ikke Naad til for hver enkelt Attest, de skulle fremlægge som Bevis, at lade sig idømme Bøder paa 200 Kr. eller til at tage 4 Maanedes simpelt Fængsel eller Fængsel paa Bånd og Brød derfor. Thi det kan blive Tilfældet, da vi maa huske paa, at enhver Attest, der lægges frem, er en Anklage imod dem, og at der paa den Attest kan reises en Anklage imod dem, og at de da kunne komme til at lide denne Mulkstraf, Fængselsstraf eller Bånd- og Brødstraf. Altsaa Lovforlaget vil, dersom det bliver staaende i denne Form, netop umuliggjøre det, som det aabenbart er Forslagsstillernes Ønske og Mening at naae. Endvidere staaer der, at disse Attester skulle være paalidelige. Det er allerede af den foregaaende Læger bemærket, at disse Attesters Gyldighed vel sagtens i Almindelighed ikke anerkjendes, naar de fremkomme fra Hvemsomhelst, men netop for at være autentiske, skulle komme fra Læger og Sægtyndige. Men det er dog en given Sag, at Læger nødig ville indlade sig paa at give Attester; thi Meningen af de Ord, der staa, kan ikke være andet end den, at Lægen skal have opgivet Patienten. Det kan ikke ellers være Kvaksalveren tilladt at tage ham i Kur. Det er